

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

עבירות תקיפה ואלימות במשפחה

עבירות אלימות במשפחה (אלמ"ב) הן עבירות אלימות לכל דבר ואף מופיעות בפרק י' לחוק העונשין אשר דן בעבירות תקיפה ואלימות. בשל המרקם המשפחתי העדין ובגלל ריבוי המקרים וחומרתם, החליט המחוקק להחמיר בענישה בעבירות אלימות במשפחה - דבר אשר הופך את העבירות הללו לעבירות בעלות חומרה יתרה, אשר מקבלות משנה תוקף בהגיעם בפני שופטי ישראל.

עבירות תקיפה ואלימות במשפחה

על מנת ולהבין על מי יחולו העונשים המחמירים שנקבעו בחוק העונשין לעבירות אלימות במשפחה, יש להבין מיהו "בן משפחה". בהתאם לחוק העונשין, "בן משפחה" של עובר העבירה, הוא בן משפחתו, בן זוג/בת זוגתו בעבר ובהווה וכן אחראי על קטין או חסר ישע כהגדרתו בחוק העונשין.

הייחודיות של עבירות אלימות במשפחה מגולמת בענישה שהמחוקק קבע לעבירות אלה:

- בעוד שבגין עבירת התקיפה העונש המקסימאלי הינו שנתיים מאסר, הרי שבגין עבירת תקיפה שנעברה במסגרת "אלימות במשפחה" - העונש המקסימאלי הינו 4 שנות מאסר.
- בעוד שהעונש בגין עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש הינו עד 3 שנות מאסר, הרי שבמידה והעבירה הזו נעברה כלפי בן זוג - העונש המקסימאלי הינו עד 6 שנות מאסר, ואם העבירה נעברה ע"י אחראי כלפי קטין או חסר ישע - העונש המקסימאלי הינו 7 שנות מאסר.
- בעוד שהעונש המקסימאלי בגין עבירת הפציעה הינו עד 3 שנות מאסר, הרי במידה והעבירה הזו נעברה במסגרת "אלימות במשפחה" - העונש המקסימאלי הינו 6 שנות מאסר.
- בעוד שבגין העבירה של חבלה חמורה העונש המקסימאלי הקבוע בחוק הינו 7 שנות מאסר, הרי שבמידה והעבירה הזו נעברה במסגרת "אלימות במשפחה" - העונש המקסימאלי הינו 10 שנות מאסר.
- החוק קובע כי במידה והעבירה של חבלה בכונה מחמירה נעברה במסגרת אלימות במשפחה, העונש שייגזר על הנאשם לא יפחת מ-4 שנות מאסר, אלא אם כן ישנם טעמים מיוחדים שבית משפט יפרט בגזר דינו.

כמו כן, חשוב לדעת כי בהיבט של עבירות אלימות במשפחה ישנו מצב רגיש כפליים:

- **ראשית**, מדובר באלימות שמתרחשת לרוב בתוך התא המשפחתי, בחדרי חדרים, ולכן מבחינה ראייתית זה לרוב עדויות הילדים ובן/בת הזוג כנגד הנאשם, דבר אשר יוצר לעיתים חילוקי דעות בגרסאות העדים השונים, אשר עתידים להתברר בבית המשפט במסגרת "שלב ההוכחות".
- **שנית**, במצבים מסוימים בהם בת הזוג מבקשת לשנות את גרסתה אשר נמסרה במשטרה או לחלופין טוענת כי הגזימה בדברים שאמרה כנגד בן זוגה, בית המשפט עלול לראות בכך כ"סינדרום האישה המוכה". דבר אשר לרוב עלול לגרום לבית המשפט לראות בחומרה את התלות והמצוקה בה נתונה בת הזוג, מה שבסופו של יום עלול לעמוד לנאשם לרועץ.

בתיקי אלימות במשפחה מבקשת התביעה המשטרית או הפרקליטות להחזיק את

30/06/2024

077-5006206

052-6885006

הנאשם במעצר עד תום ההליכים כנגדו

על-פי חוק העונשין, ככל שמדובר בעבירות של אלימות במשפחה, קיימת "חזקת מסוכנות", כלומר כאשר קיימות ראיות לכאורה כנגד אדם כי עבר עבירה של אלימות במשפחה, ההנחה היא כי הוא מסוכן לציבור ולמתלוננת ו/או לילדיו, והנטל הוא עליו (ולא על התביעה) להוכיח ההיפך.

בפרקטיקה, ברוב המקרים של עבירות אלימות במשפחה, וקל וחומר בעבירות במדרג החמור של אלימות במשפחה, בית משפט, לרוב לא לוקח סיכון, ויעדיף לשחרר את הבעל רק אחרי התערבות בחינתם של גורמים סוציאליים (שרות המבחן) אשר יבחנו את רמת המסוכנות שנסקפת מהבעל האלים, והשחרור יהיה בתנאים שיאיינו את מסוכנותו של הנאשם למתלוננת.

בעקבות מכלול הנסיבות שהובאו לעיל. ובעיקר בגלל ההחמרה בענישה וכן הבעייתיות הרבה בניהול הוכחות בתיקי אלימות במשפחה, הרי שלא מן הנמנע הצורך בקבלת ייצוג מקצועי והולמסל עו"ד פלילי מנוסה בעבירות מן הסוג הזה.

לרוב, אנשים חושבים כי יספרו את מה שהיה לבית המשפט ואז הסיפור יבוא אל תומו, אך לא כך הדבר. במשפט פלילי בכלל ובעבירות אלימות במשפחה בפרט, הליווי המשפטי לאורך כל שלבי ההליך הינו קריטי לתוצאת המשפט אשר בהחלט עלולה להסתיים במאסר מאחורי סורג ובריח.